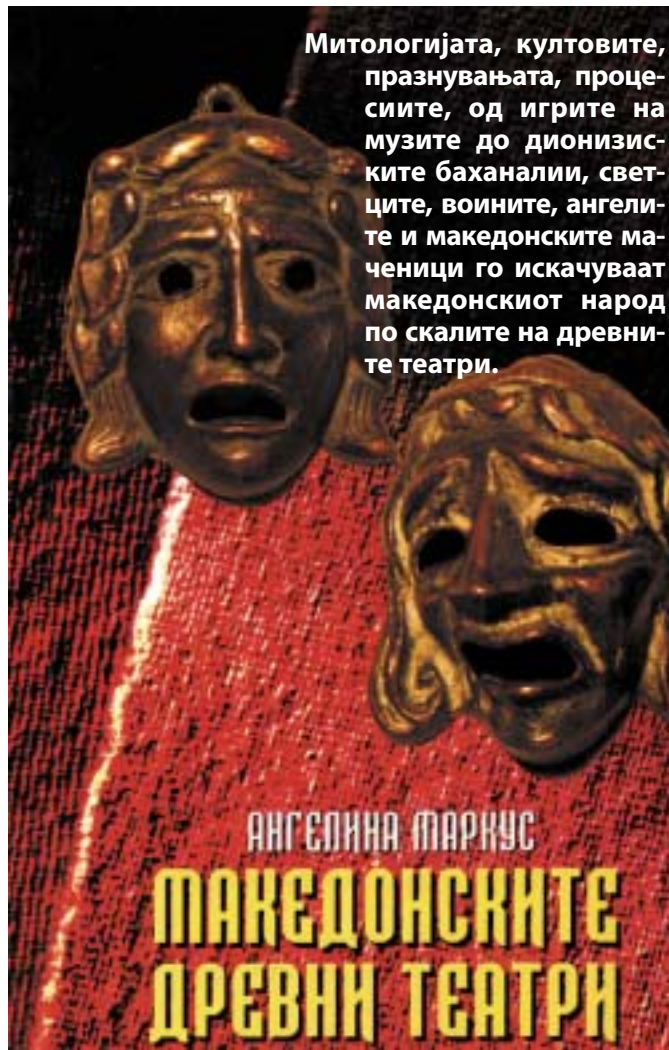

■ Пишува: Ружица ГОЧЕВСКА

Митологијата, култовите, празнувањата, процесиите, од игрите на музите до дионизиските баханалии, светците, воините, ангелите и македонските маченици го искачуваат македонскиот народ по скалите на древните театри.

Театарот - тоа е возбуда, светлина, магија која ја зграпчува свеста и долго не држи по секоја претстава. Се доживува и се преживува виденото на сцената. Се потиснуваат сите ситни нешта со некоја светлина и убавина", вака почнува најновото остварување на неуморната Ангелина Маркус, насловено како "Македонските древни театри".

Посветена на една од најстарите македонски древности, оваа книга поднесува извештај за првите зачетоци на македонскиот театар, негови-

ката ги насочува кон култот на Дионис и Мистериите, преку преминот кон драмските поеми, дијалози, до репертоарот со религиозна и хорска содржина. Потоа, се развила сцената со артистите, оркестарот и хорот. Првичниот изглед на театарот бил во вид концентрични полукружни скалила за седење под отворено небо.

Историските архиви имаат забележано дека древните Македонци ја негувале театарската уметност и сè што е блиску до неа. По секоја победа Македонците организи-

ТЕАТАРСКА УМЕТНОСТ ЗА ДРЕВНИТЕ ДУХОВНИ ВРЕДНОСТИ

от развој низ вековите, до денешните современи облици.

Првичните облици на македонскиот театар, според авторката, несомнено, треба да ги бараме во древните игри и прослави.

"Во македонската земја, во македонската држава, кај македонскиот народ од древнина, се појавиле сите духовни вредности кои го одликуваат Македонците. Со едно синтетизирано сознание ги согледуваме длабоките врски и поврзаност на едно творештво, реализирано во македонските древни театри", констатира Маркус во својата книга.

Своите истражувања за "официјалните" почетоци на драмата и трагедијата автор-

рале свеченост со натпреварувачки дух, во повеќе културни и спортски дисциплини, при што царот делел награди. Несомнено во овој контекст посебно место му се дава на Александар Македонски, кој пред да тргне во поход на исток, одржал деветдневни свечености во македонското светилиште во Дион, југоисточно од Солун, за секоја Муза по еден ден. Александар бил голем љубител на поезијата и музиката, и сестрано го поддржувал театарот.

Митологијата, култовите, празнувањата, процесиите, од игрите на музите до дионизиските баханалии, светците, воините, ангелите и македон-

ските маченици го искачуваат македонскиот народ по скалите на древните театри. Трагите од минатото се составен дел од секојдневното живеење искажано низ театрите. На некој начин тоа е историја на празнувањето, игрите, ората, песните, обичаите како неисцрпна ризница на уметничко создавање и долг континуитет на македонското опстојување, украсено во Македонија по античките театри, некои во функција до ден денешен.

Не случајно авторката недвосмислено констатира дека древните македонски театри носат во себе нешто заедничко, слично, препознатливо и функционално, по

изглед, звучност, мермерна цврстина и богато украсување со статуи, мозаици, столбови и разни симболи карактеристични само за Македонија и за просторите под влијание на македонската култура.

